

LA GRALLA

PUBLICACIÓ

SETMANAL

Redacció. Administració i Impremta
Josep Umbert. 30 i 32 : Telèfon 2

Preu de subscripció: Trimesire, 2'50 pessetes.
Fora, 3 pes. Estranger, 4 Núm. solt, 25 cènts.

C.N.T. SINDICAT UNIC D'ESPECTACLES A.I.T.

MAJESTIC AVUI

Un magnífic esdeveniment teatral!!

Dues funcions de sarçuela

per la

Companyia Socialitzada del Sindicat Unic d'Espectacles

TARDA, a les quatre

BOHEMIOS

i

LA DEL MANOJO DE ROSAS

NIT, a dos quarts de deu

EL DUO DE LA AFRICANA

i

EL CANTAR DEL ARRIERO

Avui, des de 3'30 tarda

Principal Cine

Un grandió programa de pel·lícules!!

Estrena en aquesta ciutat de la magnífica producció de la marca Paramount, interpretada per la bella estej Claudette Colbert, Fred Mac Murray i E. Graven

EL LIRIO DORADO

Estrena també de la meravellosa pel·lícula de l'editora Ufilms, de la que en fan una gran creació els coneguts actors Gustaw Froëlich, Olga Tschecowa i altres

Una aventura en Polonia

Completen aquest programa de cinema el bonic film

Escuela de Campeones

I encara l'encisadora pel·lícula de dibuixos animats

EN EL AÑO 2500

Amenitzarà aquest monumental programa de pel·lícules una ORQUESTRA DEL SINDICAT MUSICAL d'aquesta ciutat, composta de set professors.

BANC VITALICI D'ESPANYA

COMPANYIA ANONIMA D'ASSEGURANCES

Vida : Rendes vitalícies : Dots : Transports Marítims i Terrestres

DELEGACIÓ AL VALLÈS

PLAÇA GUIMERA, 6 : M. ANGLÈS VILELLA : GRANOLLERS

Quan aneu a
PUIGCERDÀ
instaleu-vos a l'

Hotel

RITA

Obert tot l'any
Completament reformat
HI HA ASCENSOR
CALEFACCIÓ CENTRAL
Llibertat, 38 : Telèf. 29

Dr. Bernat i Carreras

Metge Director de la Clínica Mental
"Torre Campderà", de Lloret de Mar

A GRANOLLERS

Visita els Dijous, de 9 a 11
Plaça Maluquer i Salvador, 26

A BARCELONA

Visita: Divendres, de 4 a 7 tarda
P^{ca} Latamendi, 3, 1er : Tel. 21234

Joieria i Relotgeria
Objectes per a Regals

Casa Rodoreda

OPTICA

Es complimenten les
receptes dels metges
: : oculistes : :
Articles de Relotgeria

H. Clavé, 38 Granollers

**Aparells i Productes
de FOTOGRAFIA**

PELICULES
Plaques i Paper
GEVAERT

Unic Representant
= a Granollers =

JOSEP MARIMON

:: FARMÀCIA : DROGUERIA ::

Dr. Robert, 12 i 12 bis. Telèfon 172

destil·leries montaña

alcohols
anisats
licors
vins
granollers

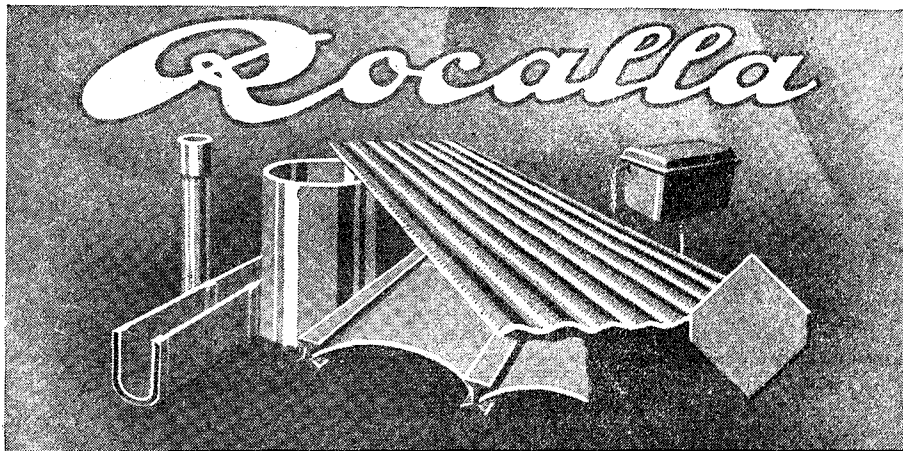
E S P E C I A L I T A T
Anís La Perla del Vallès

Carrer Joan Montaña, 72

TELEFON 53

Sucursal a MATARÓ

ROCALLA S.A. CANUDA · 2 · BARCELONA ·

Venda a Granollers: **JOAN MAURI** : Prim, 108 - Tel. 137

Artur Vilardebò

DENTISTA

Visita, tots els dies

Clavé, 30 : Telèf. 60
GRANOLLERS

ANY XVI

LA GRALLA
PUBLICACIÓ SETMANAL

NÚM. 776

SERENITAT!!

La millor defensa contra
les malifetes de l'enemic
és la SERENITAT

SERENITAT per a fer front a possibles atacs aeris i per a no alterar la vida normal fent cües innecessàries.

Amb SERENITAT la gent no s'atropellarà davant perills fins ara imaginaris i tothom podrà proveir-se dels queviures que li són de més necessitat.

La consigna única, en aquestes hores greus que vivim, és aquesta: SERENITAT!

Amb SERENITAT seran vençuts tots els obstacles, serà anorreat l'enemic i la revolució s'imposarà triomfadora.

IMATGES RETROSPECTIVES

Tinguem seny perquè aquells temps no tornin...

La joventut actual no es pot fer càrrec de les humiliacions, vexacions i sacrificis soferts per la joventut d'antany, especialment d'aquella part d'ella, no massa abundant per cert, que ja sentia dintre l'ànima la rebel·lia envers la despòtica burgesia i contra tot ço que manifestava injustícia, reacció o esclavatge. La diferència entre un ahir, no massa llunyà, i l'avui curull de renovadores esperances, ens la palesa clarament el rosari d'èxits conquerits per uns lluitadors anònims que no tenien al seu abast els mitjans, els cabals ni l'ambient d'ara.

Una mirada retrospectiva, una petita atenció vers les llunyanies, no ha de desplaure a la fresca generació que frueix o sofreix en el present, uns efectes d'extraordinària anormalitat. No ho fem pas perquè s'hi emmiralli, car no som dels que vénen considerant que tot temps passat fou millor, sinó perquè pugui servir-los de guia, de lliçó i d'estímul i no li puguin ésser estroncades les benefactores déus del progrés que tants sacrificis i tanta sang han costat per a fer-les brollar generosament.

Els precursors de les conquestes logrades, foren aquells que sofriren en la carn viva i en la dignitat, el jou i l'orgull del capitalisme i la inquisitorial reacció amb totes les vàries formes, des de l'estevenca silueta del betes-i-fils, el mantegaire i l'adroguer, fins al gran magatzemista, l'oficinista i l'usurer financer. Aquells aprenents que dormien damunt del taulell i venien obligats a obrir la porta a cada un dels dependents, quan aquests retiraven, i els era obligat lligar-se un cordill al braç que arribava fins a la porta per a ésser fortament estrebat, servint així de modern i econòmic «despertador», el sistema del qual era «patentat» amb la nomenclatura de «tira-beta»!... Aquells xicotets reclosos entre peces de roba, paquets, capsos o bé pots, sacs, caixes i llaunes; tot l'any el mateix, sense altra diferència, entre els dies feiners i festius, que unes poques hores de quietud les tardes d'aquests!... Aquells infants foragitats de llurs fogars i transportats, per a «fer-se homes de profit», a qualsevol botiga dels vells carrers jueus de Barcelona, els únics divertiments dels quals, en les tardes diumengeres, quan quedaven tancats i sols, consistia en fer gemegar un asmàtic «acordeon», jugar al set i mig o al trenta-ú i, si hi havia balconet o finestra en el piset immediat, abonyegar o tombar algun barret fort dels vianants petrimetres. Amb un tira gomes per a arma i per projectils les maleïdes mongetes corcades que constituïen la base alimentària del quotidiari sopar, aquells minyons es feien un tip de riure a les costelles dels elegants vianants. Semblava que un intern esperit protestatari els instigava a l'atac contra el simbòlic barret del senyor Esteve i a fer minvar les existències del gra fort que l'amo adquiria a l'engròs i fora de preu per a la dependència.

No eren, tanmateix gaire més sortosos els aprenents, meritoris, dependents i altres servidors d'aquella època. Del calvari dels pàries d'ahir, dels joves que es «feren forts» mitjançant els crits dels amos i els clatellots dels encarregats més mala ànima que aquells, se'n podria escriure un nodrit anecdotari que posaria de manifest l'egoisme, la manca d'hu-

manitat i la barroeria dels despòtics reaccionaris d'una època que no pot tornar, que no ha de tornar mai més.

Considerem, però, que ni els dèspotes han desaparegut del tot ni els pàries tampoc. Ambdós, a través del temps, han sofert una mena de metamòrfosi que cal apreciar i no descuidar innocentament, ja que qualsevol precipitació o deliri de superacions utòpiques podria desvetllar la fera verinosa que es troba en estat letàrgic, però no morta.

Si la indiferència o un excés de bona fe mal entesa fes creure impossible el reviscolament del monstre endormiscat, no trigaria gaire la nostra joventut a veure'l revifar-se talment com una esfereïdora serp disposada a estrangular i xuclar la sang dels infelïços desprevinguts. La fera reaccionària té la sang freda com la serp; com ella s'enrosca sumida en un son que apar tan profund com la mort, però la seva sensibilitat vigilant li permet posar-se ràpidament erta i amenaçadora així que l'escalf dels elements li és propici. Cal, doncs, estar amatents a les traïdores envestides, car al monstre, danada la seva extensió, potser només li veiem la cua, des de casa nostra, mentre que el cap el té camuflat entre la brosta nazi-faccio-romana.

L'experiència, amics, revifa molts episodis viscuts. Aquestes imatges retrospectives vénen a tenir un caire d'oportunitat en les hores dramàtiques que estem travessant, en les quals veiem gent que no es dona compte de la anormalitat: menja més que mai, viu millor i... amaga el cap sota l'ala, com els estruços, així que vessuma el més petit perill. Altres éssers, enfollits per una eufòria revolucionària, es pensen agafar el cel amb les dents i escridassen i gestículen; projecten i executen a llur albir, talment com si haguessim arribat a Xauxa i no hi haguessin homes representatius facultats pel poble per a dirigir i administrar els destins de la pàtria. Hem dit altres vegades que és imprescindible un ordre i una moral per a guanyar la guerra, salvar tots els beneficis conquistats a costa d'anys i afany i anar avançant pel camí de la Revolució. Les fites que hi hem anat trobant, ens marquen la tasca feta pels homes d'ahir. Els d'ara tenen el deure d'una continuïtat urgent, activa i assenyada, si no volem veure com per negligència, per extemporani esbojarrament o incomprensió, vé una rierada i arrasa pedres i terres i anul·la tota l'obra començada.

La Revolució és una cosa més important del que molts han cregut. Cal mirar-la amb simpatia i ajudar-la a marxar amb el seu pas serè i majestuós. Si la joventut s'hi girés d'esquena, negant-li el necessari suport, tornaria per a ella aquella època ominosa en la qual el treballador manual, l'intel·lectual, l'escriptor, el dependent, no eren altra cosa que uns objectes menyspreats, uns instruments, unes màquines productores en exclusiu benefici de la burgesia. La joventut tornaria a veure com saben forjar cadenes i grillons els monàrquics reaccionaris; veuria i sentiria en la pròpia carn com reblarien el ferro inquisidor els feixistes que no han perdut el verí i l'instint cavernari, ple d'hipocresia i traïció.

CARLES COSTAS ALVAREZ

Lletra de Plàcid

A un company que lluita al front de guerra per la Revolució

Amic:

Avui, en aquesta nit de Nadal, freda i trista com cap altra no n'hem viscuda, t'escric a tu. No sé perquè, però sento dintre meu com un imperatiu que m'empeny a dir-te el meu afecte, del qual ja sé que mai no n'has dubtat. Potser és perquè avui més que mai pugnen en mi la força del costum i la realitat, més forta que tot. No sé... Però aquesta nit aixeco els ulls al cel estel·lat i em sembla que tu i tots els que són a les trinxeres també fareu igual. I que els nostres cors i els nostres pensaments es trobaran en els camins rutil·lants que travessen el món de banda a banda, lla on no arriben les impureses d'aquesta terra baixa... Es que volten en el meu pensament aquelles paraules evangèliques: «...I pau a la terra entre els homes de bona voluntat», mentre penso que a Madrid i a Aragó, i a tot Espanya, els ministres d'aquell déu que invoquen, que mai no han conegut la bondat ni el sofriment ni les privacions de cap mena, han desfermat i fan la guerra més cruel i més ferotge...

Altrament, amic, tingues la convicció que el teu sacrifici i el teu heroisme no són endebades. Quan menys aquí, a Granollers. Aquí, la Revolució no és un mot sense sentit, sinó una cosa efectiva, d'una transcendència enorme. El que per tants i tants és l'etiqueta d'una carrera fàcil i productiva, i res més, aquí, a la nostra petita ciutat, significa la transformació total de l'economia, el canvi radical de tot el nostre viure.

Fixa't, sinó. Actualment són ja col·lectivitzats tots els rams de treball de la construcció: els paletes i els manobres, els enguixadors, els fusters, els pintors, els rajolers, els picapedrers i els que fabriquen mosaics i pedra artificial. I és col·lectivitzat tot el comerç relacionat amb aquesta indústria de construcció.

Són col·lectivitzats així mateix els fabricants de sabons, lleixius i altres productes químics, i els fariners i els graners i els cerealistes.

De les cinc impremtas i un taller d'enquadernacions que hi havia a Granollers, se n'ha fet les Gràfiques Unificades. Els músics i tots els que viuen del teatre i del cinema, han constituït el Sindicat Únic d'Espectacles. Els carboners han fet la seva Cooperativa dels Carbons. I els sabaters fan tots units la Col·lectivitat del Calçat.

I així els llauners, els lampistes i els electricistes; els ebenistes i els que venien mobles, i els recaders i els transportistes i els que menen taxis i autos de lloguer de tota mena...

Ja no et dic res dels dependents de banca, ni dels ferroviaris, ni dels obrers de llum i força, puix que tots aquests serveis i d'altres són tots municipalitzats.

Fins els barbers han muntat unes Barberies socialitzades, i els fondistes, cafeters, barmans i taverners, constitueixen la Indústria Gastronòmica Col·lectivitzada, i els flequers també fan una sola família, fins ara bastant ben avinguda.

Els metal·lúrgics estan estudiant la forma de fer efectiva la unió, en un sol bloc dels ferrers, els fonadors, els manyans, els automobilistes i què sé jo qui més. I els sastres, des del primer d'any, van també al sistema de la col·lectivitat.

I avui depenen ja de la Conselleria de Proveïments els negociants en tota mena de bestiar, i els tractants de patates, i els polletaires i aviat els carnisseres i els cansaladers.

Ah! I des de primer d'any els que tenien cases, i en cobraven els lloguers, ja poden plegar el ram. Es va de dret a la municipalització de la vivenda i sols el Municipi cobrarà els lloguers de totes les finques urbanes en el terme de Granollers...

Ja veus, doncs, que tot ha canviat. Han desaparegut els cafès de Can Manel i de l'Alhambra i amb aquest, molts records de la nostra primera joventut. No hi ha les tavernes de can Joan, ni de can Tets, ni de can Peret... Ni tants i tants establiments del ram del menjar i de la beguda...

Dels nostres carrers han desaparegut aquelles lleteretes, joves i boniques, que eren un regal per als ulls i ajudaven a fer-nos beure l'aigua talment com si fos llet sense batejar...

Amb les Barberies socialitzades que s'han establert, ha desaparegut el dret de tria; el que ens fa témer si un dia s'arribava a col·lectivitzar l'amor. I només hi ha tres sabateries en tot el poble.

Tot això, és clar, té els seus avantatges i també els seus inconvenients. Per exemple, ara que estem en el període de transformació, molts es creuen que al món només hi són ells i que la col·lectivització és un invent perquè ells puguin atipar-se fins a rebentar, mentre els altres es moren de sentiment. També hi ha l'ex-burgès mol avingut, que juga a fer l'entrebancueta i l'obrer inconscient que pensa que vivim a Xauxa i no sap encara—o egoista de mena, no ho vol saber,— que la guerra és quelcom més trist que el fer les quaranta hores i cobrar els jornals amb el 15 per cent d'augment.

Però tot això ho va arrançant el Consell d'Economia. A poc a poc, aquest Consell — i la realitat de la vida, que també pesa bastant,— van ordenant el desordre de la revolució i fan d'aquesta un instrument essencialment conservador. Sembla mentida, veritat?, però és així, tal com te dic.

Avui, acceptar la revolució i servir-la amb llealtat i amb tota la voluntat i el talent que hom tingui, és fer obra conservadora, perquè és ajudar a salvar l'economia del país.

Hi ha molts aspectes, que hom els podria comentar, d'aquesta nova vida que ens fa entreveure temps millors i més d'acord amb les idees que durant anys i segles han servit d'escambell a tanta de gent barruda. Però aquesta lletra meua es faria massa llarga.

Deixem que el temps i la bona voluntat dels que mai ningú no s'hauria cregut que gosarien emprendre's una obra de tanta empena, ho vagin arrançant tot, i polint i esmenant les imperfeccions que avui veiem i podríem senyalar. Pensem que la terra és rodona, que cada dia el sol surt i surt per tothom i que amb palla i temps fins es maduren les herbes, com va dir el «clàssic».

Això vol dir, amic, que per damunt de tot, la vida mana i que tot el que avui es faci contra les lleis naturals de la vida, fatalment s'esfondrarà.

Però que ningú no dubti que aquest sot-sobre marcarà una fita en la vida del nostre poble, una fita partionera d'una època a una altra època, d'una vida a una altra vida.

La Revolució a Granollers, ja t'ho he dit, és d'una efectivitat tal, que sorprèn fins i tot a molts revolucionaris. Però en mig de tot, jo, optimista cent per cent, com et diria en llenguatge de prospectes de cinema, deixa que et digui que en la Revolució que fa Granollers, hi juga un paper molt preponderant el tarannà liberal i comprensiu que tant m'enamora del nostre poble.

L'industrial i el comerciant granollerins jo crec que, en «plantejar-se'ls el problema», també els roda el cap i els fa dubtar. Però entre ells i la dona i els fills, convenen que, en fi de comptes, si tota la vida han treballat...

Això deixant de banda que la col·lectivització ha esborrat molts odis i ha tornat la pau a moltes famílies.

PLACID

Anuncieu a LA GRALLA

Impressions d'un combatent al front de guerra d'Aragó

La victòria serà nostra

Són aquestes unes frases que s'han dit i repetit infinitat de vegades, però, no obstant i això, la majoria dels qui les diuen no s'entenen pas molt a demostrar amb proves incontrovertibles la seva exactitud.

En tot Catalunya i València, i part de totes les altres regions d'Espanya, sens dubte ho creiem a cegues que la victòria serà nostra; però hi ha tot el sector de pobles dominats pels rebels que, mancats per complet de les notícies que podrien donar-los un xic de llum sobre la situació actual, no tenen altre remei que empassar-se les noves dels Francos, Queipos i companyia, les quals, encara que no se les creguin del tot, no per això poden dir que siguin falses, puix que els en falten de nostres per a oposar-les a les d'ells.

També hi ha la gent facciosa — requetés, falangistes, tot el clero, l'alta banca, les institucions armades i tots els «don Enriques» d'aquests pobles — que, fent causa i enduts pel seu fanatisme mig-eval, tenen l'esperança de parar el rellotge de la vida i, com si el temps, i amb el temps el progrés o evolució, no existissin per res, portar-nos altra volta a l'època de la «Santa Inquisició».

Valgui tot això per a demostrar que en la mateixa Espanya hi ha un sector de gent, quasi bé tan nombrós com el nostre, que no creu pas, com nosaltres, que la victòria es decantarà en favor nostre. La comprovació aquesta serà amarga, però és la veritat.

Si tinguéssim manera de fer-nos escoltar per tanta de gent, procurant situar-nos en un pla d'imparcialitat, els parlariem en els termes que pensem fer-ho als lectors de LA GRALLA; però, ja que no ens és possible, ho farem pels companys que creuen en la victòria, enduts pel seu entusiasme, sense que s'hagin aturat a pensar que hi ha tanta de gent que creu, també a cegues, que la victòria serà d'ells.

* * *

Per a endevinar o almenys acostar-se a la trajectòria que seguiran els esdeveniments, té molt de guanyat el qui sap col·locar-se en una posició neutral, i és això el que pensem fer nosaltres o almenys ho intentarem.

Al davant nostre tenim les pàgines gràfiques que ha publicat el periòdic barceloní «La Vanguardia» en els cinc mesos que dura aquesta lluita. En contraposició a això, tenim uns exemplars del periòdic facciós «Heraldo de Aragón». En el primer hi veiem fotografies de quan els primers dies els obrers s'afanyaven a convertir els tallers en indústries de guerra

construint material bèl·lic i blindant trens i camions. De quan la joventut prenia voluntàriament les armes per anar a rescatar de les grapes de l'enemic els seus germans de llunyanes terres... També hi veiem fotografies d'imponents manifestacions de masses que arreu del món es solidaritzen al nostre moviment, així com també de casa nostra, amb les manifestacions fetes amb motiu del 6 d'Octubre, aniversari de la revolució russa i de l'enterrament de Durruti. Veiem també un sens fi de proves de l'afecte i interès que ens té la reraguarda als del front. I la feina constructiva que es fa a la reraguarda i que a nosaltres tant ens encoratja...

En contraposició a això, què ens ensenya el diari facciós? En primer lloc, direm que el paper els escasseja molt. Una disposició del govern (?) fantasma que llegim en aquest mateix diari, obliga a tots els seus periòdics a reduir la mida i el nombre de planes a la meitat.

En les seves informacions gràfiques, veiem, això sí, moltes misses de campanya, desfilades militars, amb absència total del poble, però beneïdes pel cardenal tal o el bisbe qual; processons, amb assistència de tota la mainada de les escoles i al darrera els requetés i falangistes amb el seu posat que sembla que s'ho hagin de menjar tot. Són molt valents allà, però quan vénen aquí al front, sempre van darrera del «tercio» o dels moros. Al davant, com a forces de xoc, encara no els hi hem vist mai.

En aquest diari hi veiem també unes fotos de l'Alt Comandament facciós amb l'assistència del bisbe de Toledo i altres prelats que no diu qui són. Una cosa cal anotar. De fotografies de les ciutats, seves no en publica gaires i les poques que publica no s'hi veu apenes gent. Al davant nostre en tenim una de Saragossa que és d'una processó i una altra de Sant Sebastià, que és d'una desfilada militar. En la primera hi veiem, presenciant la processó, una persona a cada dos o tres metres de la vorera. La manxeta de sota diu: «El pueblo de Zaragoza vitoreando a los salvadores de España». Quin cinisme! Però, de debò aquelles quatre persones que hi ha a cada costat són el poble de Saragossa? I tots els mils i mils d'obers que hi havia abans del moviment, què se n'ha fet? Perquè nosaltres entenem per poble tota la gent que treballa i produeix i amb el seu esforç manual o intel·lectual impulsa la marxa dels pobles per camins pròpres de llibertat i de justícia...

En l'altra fotografia ja n'hi veiem més de gent, però es necessita ésser cec per no veure que tota aquella gent li han portada a la força. Només cal veure'ls la cara. Quina diferència amb les cares dels nostres companys que hem vist primerament en l'altre periòdic! És una ampla avinguda. Al mig hi veiem els soldats de les lleves que han cridat últimament i ens

vénen a la memòria aquelles frases de Remarque: «Estan buidant els bressols per a reclutar soldats». Tots ells són xicots de 16 i 17 anys. Els porten a jurar la bandera monàrquica que hi ha al davant d'un altar muntat bell mig de l'avinguda. Tot el voltant de l'altar està ple de capellans. És una estampa que subleva. Xicots que els porten a matar *contra la seva voluntat*; la seva cara ho diu clarament. Militars borratxos que no saben el que es pesquen. Capellans ventruts que en nom de Crist beneïxen aquelles armes bèl·liques!... I per últim, gent del poble, de cara famèl·lica, amb l'espant reflectit en el rostre. Quin fàstic!

Per si això no fos prou, hi ha tota una sèrie d'aspectes on la nostra superioritat es posa de manifest.

Per exemple, en el que fa referència a les forces d'un i altre bàndol, hi ha el factor de la moral que fa que lluitem amb més braó i entusiasme nosaltres que ells. Nosaltres ens trobem protegits en tot moment per una reraguarda forta i robusta, capaç de produir molt més si les circumstàncies ho exigeixen.

* * *

Darrerament hem estat a Casetes de Quinzena i ara aquí a la Serra d'Aicubierre i tant en l'un lloc com en l'altre hem vist passar-se a les nostres files soldats en un estat lamentable. Les seves cares reflecteixen un estat de misèria a tot amb el seu vestuari, encara d'estiu i brut i espallifat.

Si alguna vegada als nostres aviadors se'ls ha acudit de llençar premsa o fulles als soldats, els han fet més mal que bé, puix si algun ha provat d'anar-ne a recollir cap, no n'ha tornat pas viu. Dies enretra l'aviació negra ens va tirar a la nostra columna uns manifestos convidant-nos a que ens rendíssim, ja que, segons ells, Madrid és seu i tota la resta d'Espanya també. Tenint en compte que els nostres caps ens portaven enganyats, no ens haurien fet res, segons deien aquelles fulles. Quan l'aviació fou fora, tots nosaltres vàrem anar a buscar-ne i passàrem la tarda divertida comentant aquella literatura que a honor nostre havia redactat el Queipo. I no solament els nostres caps no ens castigaren, sinó que ens ajudaren a fer-hi broma.

Quina diferència de tracte!

No és possible que amb aquests procediments vagin enlloc. S'imposen pel terror, i això serà el que els farà perdre.

Ara ja reconeixen que no podran entrar a Madrid, però el destrueixen pel pler sàdic de veure els edificis com cremen, com les criatures, les dones i els vells moren assassinats pels carrers víctimes de la seva metralla o esclafats sota els edificis que ells ensorren.

La diferència de procediments en a-

Cròniques del front

En Massuet, de Les Franqueses

Aquest nom segurament no us dirà res. El buscareu per tot, dins la vostra imaginació, i no recordareu haver-lo sentit mai. Jo us puc dir: — No el busqueu entre les persones il·lustres; no el busqueu entre la gent de fama; no el busqueu en lloc, perquè ningú no us en sabrà donar raó.

Ara, que jo us en diré quelcom d'En Massuet. En Massuet és el milicià més insignificant del front, i com que totes les coses petites tenen els seus punts interessants, acabem per remarcar que En Massuet és un personatge que no podia mancar de cap manera al front; és un tipus pintoresc que fa la guerra...

Ell és el que porta el correu des de la trinxera al primer lloc de la reraguarda, amb la seva «moto», que malgrat el soroll de ferramenta i que més d'un cop ha perdut alguns dels seus caragols vitals, encara marxa botint d'ací d'allà com un cavall desbocat.

No acaba ací la destresa d'En Massuet; ell seriosament explica que nasqué en un dia assenyalat, i per això té un do especial atorgat segurament pels déus de l'Olimp. Aquest do li permet trobar aigua allà on no n'hi ha. Per a fer aquests experiments científics, En Massuet, es val d'un talismà màgic, com no podia fallar, i aquest és un rellotge d'aquells «a tant el quilo», que ell un dia d'inspiració el va desmuntar... i el va tornar a muntar.

Aquest rellotge fa com els embriacs quan passen davant la taverna i l'instint els guia allà forçosament: i el rellotge fa el mateix, sinó que ho demostra bellugant-se.

Ningú no vol creure en el poder màgic del rellotge, però jo sí que hi crec, perquè haver sostingut una operació com la que va sostenir el malaurat rellotge i encara seguir marcant les hores, es necessita ésser sobrenatural per força!

Malgrat les habilitats que he esmentat, En Massuet és un xicot molt modest i mai no s'enfada.

quest cas també és ben manifesta. Mentre ells s'entreguen a aquestes orgies de destrucció i vandalisme, la nostra aviació no bombardeja altres edificis més que els de les casernes, aeròdroms i esglésies.

Encara que hi ha companys que com a rèplica a l'actuació dels bàrbars demanen repressàlies, si nosaltres podessim fer-nos

Això fa que tothom tingui simpatia per ell. Amb el seu posat de taujà i mirada de tant-me-fa, va fent la viu viu picant d'ací i d'allà. Però ell tot ho fa inconscientment.

Quants n'hi ha a les ciutats que amb el mateix posat i amb el mateix fer, amaguen dintre seu la hipocresia més gran del món!

El vellet

Era una nit dolenta de debò. El vent xiulava a frec de terra, fuetejant els arbres i fent esllaviçar còdols barrancs avall. La fosca feia basarda, i ni un llum s'albirava en lloc. Apart dels murmurs del vent, es sentien infinitat de sorolls indestriables. Hom hauria dit que un gran exèrcit avançava per planúries i muntanyes silenciosament... De tant en tant, al lluny, un llampec terrible esquinçava les tenebres de la nit i un estampit espadador ressonava per les valls. Era una bateria enemiga que feia foc, creient atemoritzar així les forces lleials, concentrades en un petit poblet.

El petit poblet era d'aspecte miserable, característic del país; les cases de pedres i fang. Les portes, però, eren sempre obertes als visitants.

En una de les cases, potser la més miserable de totes, s'entrellucava una esclata de claror. Prop d'una llar, arrupit vora el foc, es veia la figura venerable d'un vellet. Un tascó encès crepitava i les guspires que voleïaven il·luminaven la seva faç esgrogueïda i els seus cabells blanquíssims. La resta de l'habitació estava en ombres.

El vellet tenia el cap amagat entre les mans i el seu cos encorbat era sotraguejat per un plor concentrat.

Prou volia fer el cor fort, el bon vellet; mes no podia! Tants anys que feia que no havien brollat llàgrimes dels seus ulls!

El pobre vellet cavil·lava. En la seva imaginació, com el cinema en el llenç, revivia els dies passats. Recordava la seva vida, curulla de penyalitats; sempre ajupit treballant de cap a la terra, i quan, cansat es redreçava per a reposar, s'havia de tornar a ajupir per a saludar el seu amo i senyor que, sense ni mirar-lo, passava...

Quan s'enterà de les incidències d'aquesta gran revolució, tot ell s'emocionà.

escoltar, demanariem que no s'alterés aquesta conducta emprada fins avui i que sigui el món sencer qui vegi la gran diferència que va d'uns i altres.

RAMON ROCA

Serra d'Alcubierre, 16-12-36

De seguida el seu cervell feu els més grans projectes, pensant en aquell nét seu tan estimat que amb ell vivia.

Aquell infant que ell adorava, no hauria de sofrir la vida d'esclau que ell havia hagut de suportar. El seu nét seria quelcom, puix ell el faria estudiar. Ell sabia que el cervell despert del seu nét necessitava estudis per a desenrotllar-se, i la nova societat l'ajudaria...

Mes, el pobre vellet veié enderrocar-se les seves il·lusions com un castell de cartes. El poblet indefens fou ocupat per les tropes feixistes, i les miserables llurs saquejades. Ningú no tingué coratge de protestar. Per llur condició d'esclaus, tots saberen ajupir-se davant aquella dissort.

Mej, el vellet no es resignava, no! Es situà al davant del portal de casa seva, barrant el pas a tothom. Per primera vegada en la seva vida, tancava la porta perquè no hi entrés ningú! Ell hauria donat acolliment a un captaire, a un perseguit per la justícia, a un lladre de camiral; però als causants de la seva pobresa i als que enderrocaven les seves il·lusions, no! Mai!

Amb el rostre cenyut i mirada fosca, veia passar pel davant seu aquella caterva de traïdors...

Tot d'una un sergent, amb una cara ferotge que demostrava els seus vil·lans instints, s'apropà i feu acció d'entrar; mej el vellet no es mogué, impedit-ho. Ben prest el vellet rodolà per terra i llançà un crit de dolor...

I fou en aquell moment, quan uns éssers envilitjats reien de la proesa brutal de llur cap, que sortí al marc de la porta un minyó escardalenc, de posat mansoi i ulls tristos, que empunyava amb energia una escopeta d'època indefinida i apuntant amb llestesa al sergent, disparà i el deixà estès a terra...

* * *

Han passat dies; el poble sembla més rialler i hom diria que s'hi veu més moviment. Es que es treballa amb fe. Es que al poble hi ha les tropes lleials.

Prop de la llar, el vellet sanglota. El seu cervell, embotit pel dolor, recorda el nét que ja no veurà mai més...

Comença a clarejar i la grisor del nou dia il·lumina els rústecs carrers del miserable poblet. Al lluny, els roquissars dels espadats es perden entre la boirina hivernenca...

Claudi GIMENO

Avançadetes d'Almudévar

Patriotismes

Bernard Shaw, l'humorista anarquitzant, defineix el patriotisme de la següent manera: «El patriotisme és, en el sentit més exacte, el reflexe més absurd de la niciesia. Per exemple, un francès patriota és una persona que creu que França és el millor país del món, perquè ha nascut a França, i que els francesos són la flor i nata de la raça humana perquè els seus avantpassats eren francesos. Aquesta pretensió estúpida el converteix en enemic de tots els altres patriotes, que estan igualment convençuts que els seus països i les seves races són superiors a les demés.»

Indubtablement, Shaw, en afirmar això, sobre el patriotisme, ens diu una gran veritat. El patriotisme fanàtic ha influït sempre a fer estallar l'odi entre els homes fins a l'extrem d'haver-se de matar els uns als altres per tal de complir un sagrat deure de «bon patriota». Un home fanàticament patriota està predisposat a cada moment a convertir-se en un assassí inconscient. Veiem, doncs, el perill del patriotisme completament d'acord amb Bernard Shaw.

I pensant en els seus efectes, i vivint els moments que travessa el nostre país, moments eminentment difícils i perillosos, tant pel que fa referència a la lluita de vanguardia contra el feixisme, com a la necessitat imperiosa d'aconseguir una sòlida unió i disciplina a la reraguarda, hom es pregunta: Però, què fem nosaltres, sinó fanatitzar-nos en el nostre patriotisme? Què fem, sinó mantenir diferents patriotismes dintre un mateix país, i, el que és pitjor encara, dintre una mateixa classe? Si estem d'acord amb Bernard Shaw referent al patriotisme i coneixem les doloroses conseqüències que aquest patriotisme ens porta, és terriblement suïcida que avui encara no ens hàgim decidit a fer desaparèixer amb tota l'energia aquesta mena de patriotisme que cada ú viu i que el té tan fanatitzat com a aquell francès que Bernard Shaw posa com exemple.

Però, per què ens serà tan difícil aconseguir una amistat sincera? Que per ventura ens separen fronteres a nosaltres? Que potser no parlem el mateix idioma? Que es preté mantenir la guerra per tal d'enriquir algun especulador capitalista?... Res de tot això ens semblen les causes d'aquesta desunió tan sensible per a nosaltres mateixos, i, en canvi, no «sabem» trobar aquelles que poden ocasionar-la.

I és que manca sinceritat en el procedir dels homes. Sinceritat, voluntat i sacrifici. Per mitjà de la premsa, d'assemblees i de

mitings, veiem que cada una d'aquestes pàtries crida als quatre vents la inel·lulible necessitat d'aconseguir una estreta unió entre tot el proletariat, i, naturalment, si no es fa possible obtenir-la, no és mai per culpa del qui parla. Sempre veiem que és per dificultats que hi posen d'altres pàtries que no són la seva. Absurd patriotisme que nosaltres mateixos abans hem rebutjat!...

Ens atrevim a exposar la nostra opinió, modesta i poc autoritzada, precisament per això. Perquè es preveu un gros perill.

Perquè ens repugnen totes aquelles pàtries fanatitzades. Perquè com a treballadors som humans i com a humans som universalistes. I volem entendre que la única pàtria que hem de considerar com enemiga és la pàtria de l'explotador, del teixista, de l'opressor, fins a fer-la desaparèixer totalment perquè sols en resti una de pàtria: la naturalesa.

Però hem de procurar-nos una gran dosi de voluntat, de sacrifici i de sinceritat... Sobretot de sinceritat!...

P. FUSTÉ I MOMPART

Pinzellades líriques

A l'amic Jaume Vernet

Estampa del port

Mentre el vaixell s'allunya del port, el tremolor d'una gavina esquitxa de blanc el cristall del cel. I a aquell viatger gris, solitari, a aquell home anònim que no tenia ningú que el despedís, li va semblar la riulla d'un mocador amic que li deia «bon viatge!»

Imatge

Els sospirs de l'aire són el bressol dels líris.

Infants: Poetes inconscients?

Es una hora abrigada d'iridescències; una hora dòcil, suau com el desmai pur d'una verge adormida. El pollanc amb les branques florides d'ocells que reposen, s'esfuma enllà de la nit. Reflexes de lluna regalimen per entre un enterenyinat de branques i clapen el sol de pal·lideses narcarades.

Ombres que s'ajueu per tot, fresseig d'ales de tant en tant, un xiscle breu i... no res mes. Quietud. Una quietud fràgil, ratllada de passes.

Aci, entre la molsa, el doll remoreja la seva cançó de sempre, i més avall, mireu! un grapat d'estrelles — nedadores àgils d'un mar ignorat — es capbussen en la transparència del llac silenciós...

Diu l'infant, pregunta:

—Pare: També saben nedar les cuques de llum?

Record

Ell passava. I aquell clavell atrevit, color de sang, que treient el cap per la finestra més alta s'inclinava graciosament damunt del buit, li dibuixà una imatge al pensament. Pensà en una dona; en aquella dona, en aquells llavis que un dia el feren glatir, en aquella boca roja tan flairosa, tan incitant, i... tan costosa d'abastar!

Tast

... I aquella nit deixatada de lluna, aquella nit verda, clara, prometedora de dolceses pel seu esperit afinat, va passar-la delint, rabejant-se amb les tenebres d'aquella presó miserable...

L'endemà, quan va arribar a casa seva, va obrir la gàbia de la cadenera.

Gronxador

Cada mati la frescor d'una rosa queia damunt la divina inquietud del coixí tremolós.

Heus ací perquè tots els dies, bon punt l'alba escampava el seu crit blau pel damunt de la terra, les roses del jardí tremien d'il·lusió: glatien per poder-se adormir amb el tebi bressoleig del pit de la noia.

Pesombre

Somniava...

Era príncep; amo i senyor d'un país ignot. Vivia en un palau de marbre i cristall, rodejat d'un estol de servents que l'innundaven de flonjors i atalacs i vetllaven cuidadosament la seva persona com si fos una flor malaltissa...

Ficat dintre d'un vestit tot de pedreria fina, abrigades les seves espatlles amb un mantell incrustat d'or, avança solemnement pels amples passadissos enfonsant les seves xinelles precioses en la blanor vellutada de la catifa... I al seu pas s'encenen murmuris de servitud, les esquenes es vincen, plou la humiliació, i ell passa altiu, magestuós...

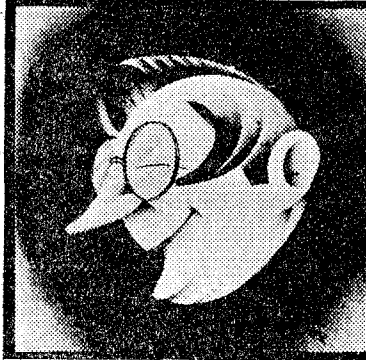
Una glopada de sol s'esmuny sota el pont i li llepa la gelta. A Pesbarzer canta un rossinyol. I el somni es trenca. El vagabond — muscles d'acer, pell embrunida — obre els ulls i el seu esguard topa amb un tros de cel. El rostre se li aclareix tot de sobte. Estiragassa els braços mandrosament mentre amb un riure feliç mostra el goig de les dents blanques, mira l'amplària del món, i amb una garlanda de llums i alegries, poua un sospir de deslliurança.— JAUME LLACUNA.

REVISTA

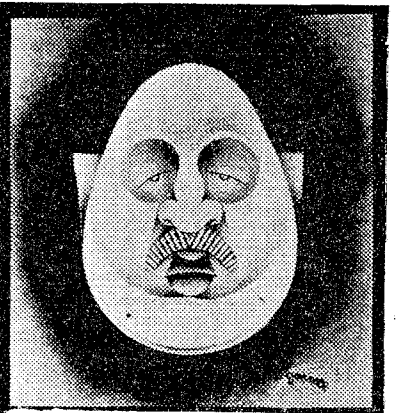
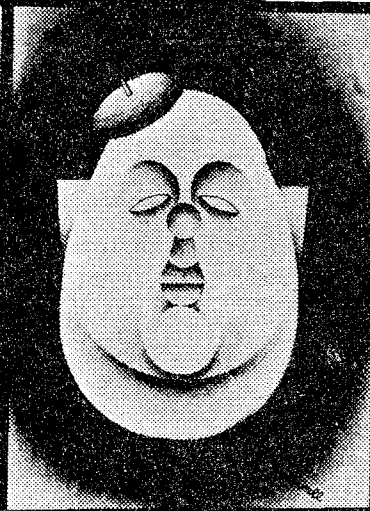
QUATRE POLITICS I UN ACTOR

Marcel·lí Domingo

Lluís Companys

Àngel Ossorio

Indaleci Prieto

Una exposició al Jazz-Club

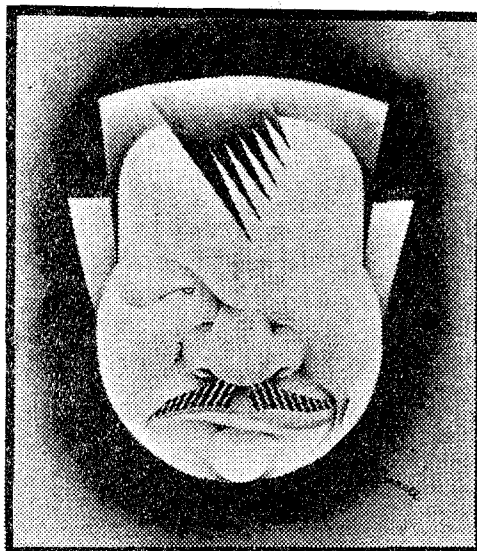
El dia 13 fou oberta, a la sala del Jazz-Club, del Cafè Comercial, una exposició de caricatures: la primera exposició que ha fet Amador Garrell i Soto. I diem «ha fet», perquè avui serà tancada ja i s'efectuarà avui el sorteig de les obres exposades, sorteig que el novell artista fa a profit de les milícies.

La vintena d'obres exposades pel company Garrell han produït el millor efecte entre els molts visitants que han desfilat per la saleta del Jazz-Club. I, en general, creiem que el nostre amic pot estar satisfet de debò dels comentaris que la seva primera prova ha merescut.

Aquests comentaris tenen més valor pel to senzill de la forma com ha fet la seva presentació el novell dibuixant, del qual són aquestes paraules, que encapçalen el catàleg:

«Aquesta és la meva primera exposició. Potser és una gosadia. Potser és prematur posar els meus pobres dibuixos al judici del públic... Però la meva joventut m'empeny a ajudar, en la forma que m'és possible, a la lluita contra el feixisme... Amb aquests dibuixos — esplai del meu esperit, assaig de les meves aptituds — potser aconseguiré una petita quantitat, amb la que serà engroixit el fons Pro-Milícies. Us demano que, per damunt del mèrit artístic de les obres, vulgueu veure la finalitat d'aquesta exposició.»

No volem acabar aquesta nota sense remarcar que en tots els seus dibuixos el

Wallace Beery

novell autor es mostra com un admirador, i millor encara, com un fill directe d'Andreu Damesón, el nostre volgut i admirat amic.

Voldríem que aquesta primera prova feta per Amador Garrell i Soto esperonés aquest novell dibuixant a l'estudi i a l'afany de fer-se un nom i una personalitat. Per això, creiem que no li manca el principal i el més necessari, que és vocació natural.

* * *

Avui, s'efectuarà, al local del Jazz-Club (Cafè Comercial), el sorteig de les vint caricatures exposades per Amador Garrell. En nostra vinent edició publicarem la llista dels bitllets que resultin premiats.

Els premis, com ja vàrem dir, s'atorga-

ran correlativament. El posseïdor del primer premi serà el qui primer podrà escollir i així successivament fins al darrer.

Les obres seran guardades durant un mes a disposició dels posseïdors dels bitllets que resultin premiats.

* * *

Ens plau poder remarcar que Amador Garrell, qui ha fet controlar per la Conselleria de Defensa els bitllets posats a la venda, ha obtingut que tots els que l'han hagut d'ajudar ho fessin desinteressadament com ell. Així, el producte íntegre del sorteig és per les milícies del poble.

Una anècdota

Dies passats entrà un individu per a «arreglar-se», en una de les noves barberies socialitzades, la del carrer del Doctor Robert. Després d'esperar-se uns moments pel torn corresponent, l'home va haver d'asseure's en el silló que li fou senyalat.

El dependent desconeixia aquella cara feréstega i de pel molt fort. Ja amb la cara enblanquinada de sabó, el dependent de bata blanca començà a afaitar el client, i com sigui que la navalla no lliscava prou fina, va dir-li molt paternalment, com acostumen a fer tots els barbers:

— Que us faig mal?...

I l'altre, molt conyengut, respongué:

— Fins que no em veieu plorar, aneu fent..

THEIS

Petites cròniques **TREBALLADORS!!**

Dos botons d'anomenada

Fins ara hi havia un botó de molta anomenada. Tots n'haureu oït parlar. És aquell «botó de mostra» que han retret i retret milers d'articulistes i sobre tot els oradors i conferenciants.

Ara, però, gràcies a la col·lectivització de la vida granollerina, sabem d'un altre botó que amenaça també passar a la posteritat.

Es un senzill botó de sabata. Un modest i minúscul botó que fins fa poc era abscondit dins d'una capseta de cartró amb dotze dotzenes més de botons tan petits com ell i tan senzills.

Aquest botó ha estat venut, pobret! Mans mercenàries l'han llançat de la capseta on era amb els seus germans.

D'això que diem en tenim proves irrefutables. En tenim un taló — el 5873 — que diu així mateix. «C. N. T. : A. I. T. - Col·lectivitat del Calçat. Granollers. Sucursal 2. S. Roc, 7. Art... N.º... 1 botó. Preu : 0'05 ptes. Exigiu el tiquet de les vostres compres».

Aquest taló ens ha fet veure tota la importància que sobtadament ha adquirit aquest minúscul botonet i la magnitud que de vegades tenen les més petites coses. Per al seu traspàs — forçat, naturalment, — s'ha hagut d'estendre el taló que copiem, per triplicat. Després de la triple inscripció, aquest botonet, valuat en cinc cèntims, haurà anat inscrit en el Diari, en el Major i en el llibre de Caixa de la Col·lectivitat que l'ha venut. I encara en els comptes al Consell local d'Economia. I fins al Consell General de la Indústria del Calçat!...

La veieu la trajectòria del minúscul botonet?

Ves qui li havia de dir, a un botó de sabata, les vicissituds que havia de passar i l'importància que havia d'assolir, gràcies a la col·lectivització, i gràcies també, cal que ho diem, al zel i rectitud d'aquests sabaters tan amics dels comptes clars!...

El pitjor, però, és que al cap d'una hora del seu traspàs, aquest botó de tan brillant història i de tan poc preu s'havia arrencat de la sabata on l'havien junyit i ningú no sap on és ni on para.

Sort que aquest taló fet per triplicat i estès al seu nom, és com la cèdula de la seva efímera existència!

Al front lluitem junts treballadors de totes les tendències. No hi ha diferències de classes ni de partits.

Anarquistes, Socialistes, Comunistes i militants del P. O. U. M. formem una massa compacta. Units, triomfarem.

Cal que els dirigents del P. S. U. i el P. O. U. M. reconeguin que llur polèmica és contra-revolucionària.

Cal que el P. S. U. tingui més noblesa amb el P. O. U. M. i cal que els dirigents del P. O. U. M. vegin en la U. R. S. S. i la Tercera Internacional els germans que lluitem amb nosaltres per acabar amb el feixisme internacional.

Companys del P. O. U. M.!... Companys del P. S. U.!... No permetem que els nostres dirigents fomentin la discòrdia.

Visca la F. A. I.!

Visca el P. O. U. M.!

Visca la U. R. S. S.!

Visca la Tercera Internacional!

ANDREU FUSTÉ

(del P. O. U. M. de Granollers)

Front d'Almudèvar, Desembre 1936.

Notes i comentaris

L'Obra de la Vellesa...

Són coneguts de tothom els esforços que els governs de la monarquia i de la «República de trabajadores» havien fet perquè el treballador, quan arribés a vell, pogués morir tan bé com havia viscut. Per això s'havia creat l'Institut Nacional de Previsió, i les Caixes d'Estalvi, i l'Obra de la Vellesa, i la de la Dona que treballa, i la de les Noies que cada any repartien l'Olla dels Pobres en certs poblets — de la costa, del pla i de la muntanya — on es dedicaven a la cria de vellets dòcils de mena i resignats. Aquelles noies eren totes de casa bona i sabien portar la mantellina blanca tan bé com les noies de l'Orfeó.

D'aquest Institut Nacional de Previsió, als granollerins ens en toca alguna cosa. Sembla que va ésser obra d'un granollerí, — del senyor Maluquer i Salvador, — el nom del qual ornamenta una de les places de nostra ciutat gairebé tant com el Palau de l'Estalvi. Aclarim, però, que el granollerisme del senyor Maluquer i Salvador

fou obra de la casualitat. Va néixer a Granollers, certament, però, segons tenim entès, fou com «de passada». I no prodigà pas el seu afecte a la seva ciutat nadia.

Digressions apart, la bona obra de l'Obra de la Vellesa ha tingut els seus detractors. Que si en un any es recapten tants milions de pessetes... Que si no coneixem cap vell que cobri del Retir Obrer... Oh, la malavolença de la gent!... El cert és que cada any es feien una pila d'oficis i misses i rosaris i que es cobraven amb el major zel els milions destinats a la bona obra de l'Obra de la Vellesa. I és cert també que quan un obrer era vell i ja no podia dir fava, la Caixa l'ajudava a bé morir, sobre tot si portava els papers en regla. Portar els papers en regla, volia dir anar proveït amb tota mena de certificats de bona conducta i amb el vist i plau de l'amo, del cacic del poble i del senyor rector. I hom havia d'acreditar que tota la vida, fins a 65 anys, havia fet de be de ramat. Llavors, quan els papers es donaven per bons, si el vellet encara no s'havia mort, la Caixa li donava una pesseta cada dia. Una pesseta cada dia!...

Ara, però, els sants i previsors barons de l'Institut de Previsió, han cregut que en el daltabaix que passa el poble cal posar-se a to de les circumstàncies i han fet estudis i han deliberat i han pres acords, acords trascendentals.

Ara l'Institut començarà a pagar el subsidi de vellesa als 64 anys, en lloc d'esperar els 65, i la quota ja fabulosa d'una pesseta diària, és augmentada encara fins a *pela-i-cinc*.

Amb aquest motiu els elogis en la Premsa del país es repeteixen i es prodiguen tant i nosaltres en sentim tanta joia, que ens hem cregut en el deure de recollir a les nostres planes aquest sentiment altruista de l'Institut Nacional de Previsió, i les Caixes d'Estalvi, l'Obra de la Vellesa i la de la Dona que treballa i la de les Noies que es dediquen a repartir l'Olla dels Pobres amb música, tal com abans es feia a Granollers el dilluns de Carnestoltes...

El millor refugi

En moltes cases hi ha uns rètols i unes fletxes que indiquen els llocs de refugi en cas d'atacs aeris que hom tem del feixisme internacional.

Mes, al nostre parer, el millor refugi ha d'ésser la serenitat. Si desgraciadament arriba el cas d'haver-nos d'amagar dels efectes d'un bombardeig, creiem que hi haurà més desgràcies per trobar lloc en els refugis que no per la metralla de l'enemic.

Això ens ho fa creure la ja famosa «Batalla de la Guatlla». Aquesta batalla la va promoure l'espetegar del motor d'un automòbil. I ni el vidre ni les taules del popular cafè no n'haurien sofert, si la serenitat no hagués mancat a la concurrència.

Per això hem d'insistir que el millor refugi és mantenir la serenitat.

La Candieta

Dilluns fou enterrada la Candieta. La Candieta era aquella castanyera que tenia la seva parada i la seva torradora al carrer de Clavé, a la cantonada de Sant Roc.

Era una dona petita, seca, viva com una centella. I, com totes les dones del poble, havia treballat molt i havia sofert molt.

La mort de la Candieta, és com un símbol. La fi d'aquesta pobre dona, que ha mort d'una pulmonia, o d'una bronconeumonía, arplegada en el seu lloc de treball al mig del carrer, és una acusació més al sistema capitalista que es cebava en els pobres.

La pobra castanyera, tot i la seva vellesa, havia de suportar el fred i el vent i la pluja, els vespres de tardor i de l'hivern. I ha aguantat fins que la mort ha pogut més que el manyoc de nervis que sostenia el seu cos dèbil.

ANIVERSARI!!

El dia 25, es complí el tercer aniversari de la mort de Francesc Macià, el Primer President de Catalunya.

En aquestes hores de dolor — i d'esperança — reiterem el tribut de la nostra admiració a l'insigne patrici i gran català que en un règim capitalista, s'esforçà per humanitzar la vida dels treballadors.

I, en recordar a Francesc Macià, saludem a Lluís Companys, qui manté amb tota dignitat el gest indomable del nostre poble contra tots el que pugnen per imposar-li el jou de l'esclavatge.

Tal com el seu company, el Bescanvi, a qui havia vist tothom a Granollers, amb aquell carretó de ferro de can Trullàs fins que materialment va caure vençut pels anys i per les xacres...

Tant desbo que en l'esdevenidor no es repeteixin casos com el d'aquest vell matrimoni que ha d'omplir de tristesa el cor de llurs fills, als qui expressem, amb aquestes ratlles, dictades per l'amistat, la nostra condolença pel dol que els desconhorta...

Els gats i la Carta Familiar

El gats, ja de sempre han estat malmirats i tinguts per molta gent com un bestiar de perill. Aquestes bestioletes casolanes, que se us freguen a les cames i us miren amb ulls d'agraïment quan els feu una carícia — llevat que de vegades us claven una urpada, — ara, amb l'establiment de la Carta Familiar, són un perill més gran que mai i més efectiu en la vida plàcida de la llar.

Figureu-vos només que un dia el gat de casa vostra — o un del veïnat — trobi el rebost obert o que els deixeu el cabàs de plaça a llur abast. Ja us heu imaginat la tragèdia que n'esdevindrà d'això?

Abans, tot tenia fàcil solució. Els gats podien atemptar contra les viandes, a tot arreu on hi havia dones massa confiades, o massa descuidades. Però ara, com us ho fareu si un dia us quedeu sense carn o sense porc, o sense gallina, si ja heu arrencat els tiquets de la Carta Familiar?...

Una lliçó?

Aquests dies han estat atorgats els Premis Literaris de la Generalitat — els premis Creixells, Ignasi Iglésies i Falguera i Duran, — a la millor novel·la, a la millor obra de teatre i al millor llibre de poesies catalans.

Els guanyadors d'aquests premis són Francesc Trabal, Xavier Benguerel i Joan

Oliver. I els tres literats han renunciat al premi en metàl·lic que corresponia a cada ú, per a ajudar així a la lluita contra el feixisme.

No sabem, però, si haurà aprofitat a algú aquesta lliçó dels tres escriptors de Catalunya.

La tragèdia familiar

La nota sentimental de la setmana l'ha constituïda, sens dubte de cap mena, la incorporació dels fills d'Alcalà Zamora a llurs organitzacions que lluiten contra el feixisme.

Les incidències del viatge des de Suècia dels dos germans Alcalà-Castillo, ens mostra la tragèdia de la família del qui fou primer President de la República.

El sentiment de llibertat — i de dignitat civil — ha pogut més, en aquests joves lluitadors, que el pes mort dels directors espirituals i que les argücies d'advocat de llur pare.

La posició falsa i suïcida d'Alcalà Zamora, sempre ens ha semblat, més que una traïció, una equivocació fàcil als polítics massa creguts que tot s'arranjava amb sargits i pegadets. La lluita a Espanya, des d'anys ençà, i més des del 14 d'abril del 1931, no admetia sargits ni pegadets. I l'eminent juriconsult fracassà i el pare ha fracassat també en el sí de la seva llar.

Mentre ell és a l'exili, els seus fills es redrecen i es dignifiquen venint a participar en una lluita de la qual a llur pare li alcança bona part de culpa.

Disciplina

Tothom parla de la disciplina.

Naturalment, de la disciplina imposada als altres.

Però ningú no vol deixar la tralla.

Ni ningú no comença per disciplinar-se a ell mateix.

NOTICIARI

Lletres del front

Seguim rebent lletres dels nostres companys que són als fronts d'Aragó i de Madrid a lluitar contra el feixisme.

Darrerament acusem rebut de les lletres d'Antoni Cumella i de Manuel Carrió, aquest des de Madrid.

Mítings

La setmana avant passada es celebrà, al Majestic, l'anunciat míting de les Joventuts Llibertàries.

Dijous d'aquesta setmana passada el P.O. U.M. donà un míting a La Unió Liberal, en el que hi prengueren part, entre altres companys, Julià Gorkin i l'ex-conseller de Justícia de la Generalitat, Andreu Nin.

La Unió Liberal

Diumenge avant passat, dia 15, es celebrà reunió de socis accionistes de La Unió Liberal.

En aquesta reunió es va nomenar nou president i set vocals de la Directiva. El nomenament fou fet per aclamació i correspon als socis Jacint Riera, president, i set vocals, Josep Llopart, Joaquim Montaner, Alexandre Soler, Ermenegild Tubau, Joan Dalmau, Magí Valls i Magí Torrent.

Fou acordat també que aquest any no siguin venudes en propietat les lloïges de primer pis.

La societat L'Alhambra

També el diumenge, dia 15, es reuní la societat L'Alhambra, per tractar de les dificultats creades a la mateixa.

Pels socis reunits es va prendre l'acord de cedir el local al Sindicat Unic d'Espectacles, el qual explotarà el negoci del ball però reconeixerà els drets dels socis de L'Alhambra.

Nova publicació

La Federació Comarcal de Sindicats Unics han pres l'acord de publicar un periòdic setmanal que recollirà en les seves planes la intensa vida sindical a tota la comarca.

El nou periòdic, «Orientaciones Nuevas», serà bil·lingüe i serà l'òrgan confederal de les forces econòmiques i obreres a la comarca.

La destrucció de Madrid

A l'aparador de la fotografia Bosch hi ha exposades gran nombre de fotografies de la destrucció i dels crims que el feixisme internacional comet a Madrid assassinant criatures indefenses i dones amb els bombardeigs contra la capital de la República.

Subleva veure l'horrible crim que gent que es diu espanyola i que es diu cristiana comet en mig de la indiferència suïcida de les nacions que usdefruïren el lloc capdavanter de la civilització.

Accident desgraciat

Al garatge Baulenas es produí un accident a causa d'haver-se reventat el neumàtic d'un automòbil quan efectuaven l'operació d'inflar-lo.

De l'accident en resultaren ferits els joves Amadeu Buxó i Esteve Padrós. Ambdós sofreixen fractura del braç dret i després que foren assistits a la Creu Vermella ingressaren a la Policlínica del Vallès, on són atesos pel doctor Julià.

Als nostres lectors

Per bé que algú pugui creure que és una excusa de mal pagador, és ben cert que per excés de treball als tallers de Gràfiques Unificades diumenge passat no es publicà LA GRALLA corresponent a aquell dia.

Els nostres abonats perdonaran aquesta falta, de la qual els ressarcirem en ocasió oportuna.

Assemblea obrera

Abans d'ahir a la tarda s'efectuà una assemblea obrera, al Majestic, convocada per la Federació local de Sindicats Unics.

En aquesta assemblea es donà compte del greu problema de les subsistències i de les normes a seguir per a aminorar les seves conseqüències.

El delegat de la Conselleria de Proveïments, company Barrera, exposà la situació i altres assembleïstes participaren en la discussió.

Finalment foren presos els següents acords:

Que el dissabte no se sacrificués a l'escorxador per tal de restringir el consum de carn de totes classes.

Que s'estudiïn les restriccions més necessàries per al racionament del veïnat.

Que des de demà, dilluns, cada dia els cafès i establiments públics es tanquin a les onze com a màxim.

Que a les fondes, bars i cases de menjars no es serveixin berenars i ressons.

I que es creï un impost per a atencions municipals i de guerra als espectacles públics.

Crides

Ahir tarda feren tres crides, totes tres igualment importants.

Una, advertint que s'ha posat un impost únic de 25 cèntims damunt el preu de les entrades als balls, cinemes i altres espectacles públics, amb excepció de les mitges entrades.

Altre fixant les hores de venda de pa, de les 7 a la 1 del matí i el vespre des de les vuit.

I altre perquè els camperols que hagin cullit patata tardana portin les existències que tinguin al dipòsit d'Agricultura (Mundial Cinema) de 8 a 12 i de 4 a 7 cada dia.

La Batalla de La Guatlla

Un vespre de la setmana avant passada es produí una alarma, al Cafè Comercial, per efecte que el motor de l'auto del metge i company nostre, Alfred Canal, produïa unes explosions que algú qui sap què es va creure que eren.

L'esverament de la gent va ocasionar la trencadissa d'alguns vidres i d'algunes copes i tasses que hi havia a les taules.

Aquesta Batalla de La Guatlla ha d'aconsellar a tothom que és precís tenir una mica més de serenitat, si no es vol fer trencadissa inútil.

ESPECTACLES

MAJESTIC

«Episodio»

La setmana passada fou projectat, al Majestic aquest film magnífic, sentit, ben fet, que interpreta l'actriu Paula Wessely.

«Episodio» i «No me dejes», són sens dubte els millors films que hem vist aquesta temporada.

«La presa de Siétamo»

Dijous, divendres i dissabte ha estat projectat, al mateix Majestic, el documental fet per operadors de la C. N. T. de la presa de Siétamo per les milícies del poble.

Es un document viu i impressionant d'aquest episodi de l'actual guerra contra el feixisme.

Funcions per a avui

Avui, tarda i nit, actuarà al Majestic una companyia de sarçuela en la qual figuren gran nombre d'artistes lírics coneguts i aplaudits del nostre públic.

En la funció de tarda es representaran «Bohemios» i «La del manajo de rosas» i en la de la nit, «El dúo de la Africana» i «El cantar del arriero».

Una orquestra, composta de trenta professors del nostre Sindicat local, és garantia que les partitures poden ésser ben interpretades.

Avui creiem que al Majestic es faran dos plens.

Una lletra de Montçó

Del company Josep Cola, de la Columna de Fortificacions del Vallès, que es troba a Montçó, hem rebut una lletra que agraim.

El bon amic expressa l'alegria que senten els obrers granollerins que són a aquella ciutat d'Aragó cada vegada que reben la visita de conveïns nostres que van i vénen i cada setmana en rebre la nostra publicació.

La salut de tots és excel·lent i en tots és viu el desig de combatre el feixisme fins a vèncer-lo.

En nom del company Cola i dels treballadors granollerins de la Columna de Fortificacions des d'aquestes planes saludem tot el poble de Granollers.

A Mataró

Dijous, la Banda Municipal de Barcelona donà un concert al Clavé Palace, de Mataró, a profit de les Milícies.

El concert, que assolí un grandios èxit, era organitzat pel Sindicat d'Espectacles d'aquella ciutat i per tal motiu anà a Mataró una comissió del nostre Sindicat local.

La municipalització de la vivenda

Hom pot donar com un fet la municipalització de la vivenda.

Actualment s'estan recollint els fulls repartits al veïnat per a fer el cens exacte de les vivendes i els consellers tenen el projecte per al seu estudi.

No manca sinó l'acord, que es dona per descomptat.

Malalts

De dies ha està malalt, víctima de forta erupció cutànea, el nostre company de Gràfiques Unificades, Jaume Joseph.

—La família Anfres-Canal passa una mala tongada. La mare dels nostres volguts companys, senyora Anna Alsina d'Anfres, hagué d'ingressar a la Policlínica del Vallès per a guarir-se d'una pleuresia i així mateix el jove estudiant Alfred Canal i Anfres és a la mateixa Policlínica, on li ha estat practicada una intervenció quirúrgica.

Ambdós malalts han estat atesos respectivament pels doctors Rodés i Julià i estan molt millorats, tal com està ja gairebé guarit el company Joseph.

Evacuats de Madrid

La setmana passada arribà una altra expedició de famílies evacuades de Madrid, a les quals van atendre els components de l'Ajut Infantil de Reraguarda.

Els refugiats madrilenys sojornen a la torre dita de Can Sampere.

«Vels grisos»

Amb el títol de «Vels grisos», el company Joan Gras ha enllestit una obra dramàtica, en tres actes, que segurament serà estrenada el dijous, dia 7 del vinent gener, al Majestic.

La interpretació de la producció teatral del novell autor va a càrrec del Quadre Escènic de La Unió Liberal, els components del qual vénen assajant-la amb ver entusiasme.

Un altre naixement a l'Hospital i Asil

A l'Hospital i Asil és celebrada la naixença d'una formosa nena que ha deslliura Andreua Díaz Clemente, refugiada a La Roca.

La petita s'anomena Llibertat García Díaz i és el segon infantament que es registra a l'Hospital. El seu pare lluita per la causa del poble al front de Madrid.

Nadal

Per primera vegada a la nostra vida, s'ha deixat de celebrar la festa de Nadal.

Tant abans d'ahir com ahir, abans diada de sant Esteve, es treballà com els altres dies i l'aspecte de la ciutat era el mateix dels dies feiners.

Incident desagradable

Els diaris de Barcelona han donat compte que fou detinguda a Barcelona, «per desafecte al règim», la nostra conveïna Concepció Lligoña de Mogas.

La nova, pels qui coneixen la nostra conveïna, tot seguit quedava sense cap efecte. La detenció era certa, però no el motiu.

La popular llevadora granollerina fou víctima dels pillets que, tot just llançats al públic els bitllets de deu rals de la Generalitat, ja els han falsificat. A ella n'hi donaren un i ella també el donà, sense saber, ni tan sols pensar-se, que aquell bitllet pogués ésser falsificat.

Ben aclarit el cas, la senyora Lligoña fou posada en llibertat. Però el disgust ningú no li abonarà.

Als nostres lectors

En vigílies d'Any Nou, saludem als nostres lectors i els desitgem que el vinent any 1937 sigui menys cruel que aquest any que finirà dimecres, entre les resplendors sinistres de la guerra.

I expressem el vehement desig que en la pròxima anyada sigui acabat aquest pesombre de la guerra i resplendeixi a totes les terres d'Ibèria el sol de la Llibertat i del nou ordre social que es vé estructurant amb el sacrifici de tantes vides innocents i amb la destrucció del patrimoni del poble.

Un prometatge

Persona que es té per ben informada, ens assabenta que aquesta mateixa setmana (potser avui mateix), serà formalitzat el prometatge d'una gentilíssima actriu amateur i un galan (naturalment) també amateur i per més senyes company nostre de les Arts Gràfiques.

El Consell d'Economia

Les oficines del Consell d'Economia, que eren al pis del Cafè Nou, han quedat instal·lades al carrer de Prim, al pis dit de cal Pintaire.

Al pis del que era Cafè Nou hi ha actualment el Sindicat Unic d'Oficis Varis.

Vacances

Des de la setmana passada es troben a Granollers els companys que formen la tercera centúria de la Columna del Vallès Oriental.

Els braus lluitadors han vingut del front d'Osca amb permís per a reposar i probablement demà passat, dimarts, tornaran al seu lloc al fi que una altra centúria pugui venir també a fer uns dies de vacances.

Casaments

Abans d'ahir, dia 25, s'efectuà el casament del company pintor i popular ex-equipier del Granollers S. C., Lluís Torres i Garrell, amb la bella conveïna nostra Assumpció Díaz i Miñarro.

També aquell dia es casà l'amic Miquel Ferrero i Serra, de la casa Roca Umbert, amb la gentil Maria Sánchez i Cadevall. I ahir, dia 26, s'uniren en matrimoni el xofer Joan Ballada i Gómez amb la xamosa Elisa Solà i Gonzalez.

A tots els desitgem moltes felicitats en llur nou estat.

DEPURATIU SEMIS

CURA RADICALMENT TOTA ENFERMETAT DE LA PELL

Grans, herpes, eccemes, psoriasis, picor, desapareixen ràpidament davant l'acció enèrgica d'aquest depuratiu

DIPOSITARI A GRANOLLERS: FARMACIA GASSET

Naixement

La senyora Neus Salgot, bella esposa del company Antoni Baulenas, ha deslliurat un xamós nen.

L'enhorabona.

Padrines de guerra

Quatre minyons de la tercera centúria del Vallès Oriental ens demanen que fem públic llur desig de tenir padrina de guerra i que aquesta sigui de Granollers. Aquests minyons són Ferran Torres, Josep Gol, Sebastià Partegàs i Josep Moutasell, tots ells de 21 a 22 anys.

Les noies granollerines que vulguin apadrinar aquests braus lluitadors, poden escriure'ls a nom de cada un d'ells en aquesta forma: «Columna Vallès Oriental. 3ª. centúria. Grup 7. Vicién (Osca)»

COMITE ANTIFEIXISTA DE GRANOLLERS

Suscripció Pro-Milícies Antifeixistes i famílies afectades per la defensa contra el feixisme

	Suma anterior.	69655'45
Confeters, Ultramarins i Queviures		184'00
Vaquers		78'00
Josep Rodríguez		5'00
Matancers de l'Escorxador		90'00
Servei Recaptació Generalitat.		70'00
Treballadors Banca, Borsa i Estalvi		300'00
Cansaladers		362'00
Josefa Farràs		45'00
Dolors Costa.		5'00
Germans Xirau		100'00
Ramon Rovira		2'00
Germans Piguillem.		5'00
Vaquers		80'00
Col·lectivitat Lampistes i Electricistes		156'00
Confeters, Ultramarins i Queviures		184'00
Andreu Canut		25'00

S U M A . 71344'45

Segueix oberta la subscripció

Consell Municipal de Granollers

Conselleria de Proveïments

BAN

Camarades, ciutadans, treballadors:

D'acord amb les disposicions dictades pel Govern de la República, aquesta Conselleria assabenta a tothom que seran castigades amb dos mesos a tres anys de reclusió o treballs forçats i penyorades amb mil a cinc centes mil pessetes les persones que alterin els preus de les subsistències sense causa justificada.

Així mateix, sofriran la mateixa pena totes les persones que alterin la qualitat, el preu, el racionament o distribució. Amagar, amb ànim d'acaparament, tota mena d'articles alimentosos, cometre qualsevol altra irregularitat susceptible de pertorbar el normal proveïment dels dits articles alimentosos o intentar maquinacions o frau, o realitzar, aprofitant-se de les actuals circumstàncies, qualsevol dels fets asuraris que defineixen els articles 532 i 638 del Codi Penal, també seran severament castigats.

Les denúncies relatives als fets esmentats anteriorment, es presentaran per particulars o qui sigui, a aquesta Conselleria i als diferents centres que formen part del Front Popular.

L'execució de les penes serà immediata.

Granollers, 16 Desembre del 1936.

Conselleria de Proveïments

La venda de bacallà

Dimarts i divendres d'aquesta setmana s'ha procedit a la venda de bacallà per al proveïment del veïnat.

La venda s'ha fet amb absoluta regularitat des de les set del matí a les nou del vespre.

La distribució, en relació amb la Carta Familiar, s'ha fet de la següent forma:

- De la sèrie 1 a la 6, 200 grams
- De la sèrie 7 a la 12, 400 grams
- De la sèrie 13 a la 19, 500 grams
- De la sèrie 20 a la 25, 600 grams

El veïnat fou previngut que, havent-hi bacallà suficient per a tothom de Granollers, no serien permeses les cues de gent davant els llocs on s'efectuava la venda i així s'ha fet. I la distribució s'ha fet rigorosament d'acord amb les quantitats senyalades en la Carta Familiar.

La Carta Familiar

Dissabte avant passat, dia 19, s'efectuà el repartiment dels tiquets de la Carta Familiar corresponents a la present quinzena.

Els dits tiquets són de set classes i corresponen al racionament d'ous, sucre, bacallà, porc, carn, patates i gallina o conill.

La distribució dels tiquets es feu amb tot ordre a la Conselleria de Proveïments, on abans hi havia el Cafè Manel.

El proveïment de la ciutat

A la Conselleria de Proveïments es treballa sense repòs per tal que a la ciutat i a la comarca no manquin els queviures i altres articles de més necessitat.

A aital fi, i per tal de controlar la venda, dintre de poc es centralitzarà el despach al públic de sucre, mongetes, cigrons, bacallà i llet condensada als locals que eren Cafè Nou, Cafè Bachs i Cafè L'Harmonia.

La venda de pa

L'escassetat de pa a Barcelona ha motivat que per la Conselleria local de Proveïments s'hagin pres les mesures necessàries per tal que no pugui mancar a ningú aquest aliment de tanta necessitat.

Una de les mesures fou la de centralitzar, des d'abans d'ahir, l'expedició de pa al públic, la qual s'efectua amb tot ordre a la Conselleria de Defensa.

La venda de llet, mongetes i bacallà

Havent-se efectuat ja la col·lectivització de les lleteries, la venda de llet els primers dies originà algunes cues que després, en veure que la llet no manca ni tan sols escasseja, han desaparegut totalment.

El mateix ha succeït amb la venda de bacallà i de mongetes, que s'ha efectuat a la Porxada.

Novetats en robes d'hivern?...

femina

Anselm Clavé, 36

Telefón 288

Accident mortal

Dimecres, dia 25, a la tarda, es produí un greu accident d'auto al segon encreuament de la carretera de Caldes. Dos camions, un d'ells de Bigues, toparen i del xoc en resultà mort a l'acte Lluís Salarich, de 30 anys i ferits, Joan Subirans, de 18; Pere Llovera i Ciurans, de 21, i Josep Farrés, també de 21 anys.

Els tres ferits foren atesos al dispensari de la Creu Vermella pel metge senyor Torrents. Els dos últims sofriren lesions de poca importància; no així el primer, que es fracturà la columna vertebral i morí abans d'ahir a l'Hospital, on havia ingressat en estat gravíssim.

Noticiari del P. O. U. M.

Fa alguns dies han sortit en direcció al front d'Osca (Tierz) els camarades Llorenç Martínez, que estigué entre nosaltres per trobar-se malalt i Jaume Ferrer i Casademunt, d'Oris, qui passa a engroixir la Secció de Granollers, del dit sector.

—Pròximament tindrà lloc, en el local del partit, una reunió de delegats comarcals per tal de discutir sobre el següent ordre del dia: «Primer, Estructuració de la Comarca, Segon, Socors Roig, Tercer, Propaganda. Quart, Possibilitats de fer sortir un setmanari comarcal, i cinquè, Assumptes Generals.»

El mercat de dijous passat

En el mercat celebrat dijous, dia 24, regiren els següents preus:

Blat	a	49'—	ptes 60 Kgs
Arròs	a	70'—	> 100 >
Pèsols	a	125'—	> 100 >
Faves	a	51'—	> 100 >
Favons	a	54'—	> 100 >
Veces	a	50'—	> 100 >
Herps	a	41'—	> 100 >
Ordi	a	45'—	> 70 litres
Civada	a	47'—	> 70 >
Morenc país	a	51'—	> 70 >
Mongetes paretanes	a	118'—	> 70 >
Mongetes ganxet	a	154'—	> 70 >
Mongetes carai	a	154'—	> 70 >
Cigrons	a	115'—	> 70 >
Garrofes	a	10'50	> 40 Kgs
Alfals	a	8'50	> 40 >
Palla	a	3'50	> 40 >
Guano	a	21'—	> 70 >
Patates bufè de Vic	a	35'—	> 100 >
Ameilla llargueta	a	100'—	> 100 >
> comuna	a	80'—	> 100 >
Pinyons	a	35'—	> 100 >
Nous . . . . . de 100'—	a	150'—	> 100 >
Avellanes	a	90'—	> 58'5 >
Gallines	a	5'75	> un >
Pollastres	a	5'75	> > >
Anecs i oques	a	3'25	> > >
Conills	a	3'—	> > >
Ous	a	5'50	> dotzena
Porcs grassos	a	3'90	> 1 Kgs
Vedelles	a	4'75	> >
Vagues	a	4'—	> >
Bestiar bovi recria de 250	a	5'50	> unitat
Mamellons de 40'—	a	110'—	> >
Cabrits (pes viu)	a	4'50	> >

La recaptació d'arbitris municipals pujà a 729 pessetes.

La recaptació de dijous anterior, dia 17, pujà a 675'55 pessetes.

FUTBOL

Campionat de Catalunya

Resultats del diumenge dia 13

2. Sabadell - Granollers, 1
9, Espanyol - Badalona, 3
1, Girona - Barcelona, 1

(Per causa de no haver-se publicat l'edició de LA GRALLA corresponent a diumenge passat, dia 20, inserim avui els comentaris que per aquella edició havia escrit el nostre company Jofra.)

El Granollers va deixar-se arrebas-sar un punt tres minuts abans d'acabar-se el partit.

En la penúltima jornada del campionat, celebrada diumenge passat, podia i havia de decidir-se definitivament quin dels dos clubs de la Primera Categoria catalana hauran de disputar la Promoció. Però això no fou així, per obra i gràcia del Granollers, l'equip que més interès havia de tenir per a assegurar-se d'una vegada la permanència a la superior categoria catalana.

Diem que diumenge passat no hi varen haver els dos cuïstes i que la culpa va tenir-la el Granollers, perquè de cap manera pot comprendre's que un equip que amb un empat té assegurat allò que li convé, es deixi arrebasar en els darrers minuts del partit un sol punt i amb ell tot l'esforç del campionat, quedant-se fins i tot en dificultat i amb la possibilitat d'haver de jugar la Promoció.

No hi ha justificatiu possible en la derrota de diumenge passat, molt menys després de l'actuació portada a cap durant tot el partit, que feia preveure una neta victòria granollerina.

Culpables de la derrota? No volem endinsar-nos en aquesta qüestió; si bé volem fer avinent qu la culpa no és d'un determinat jugador, sinó de tots plegats, perquè tots els que actuaren són prou veterans per a saber el que han de fer, de conformitat al que demanen o exigeixen les circumstàncies.

El cas és que el Granollers havia de tornar de Sabadell amb la permanència a la primera categoria assegurada, i que va tornar-ne vençut i en situació que l'obliga a un esforç extraordinari en l'últim partit, o sigui en enfrontar-se avui amb el Girona.

I, el més dolorós, just és confessar-ho, en una temporada que potser amb una mica més de voluntat s'hauria pogut a-

conseguir, si no el títol de campió, almenys un lloc més honorable.

Ara, totes les lamentacions són inútils. Cal un suprem esforç en la lluita contra el Girona perquè no es repeteixi el cas de l'altra vegada que es va ingressar a Primera Categoria, o sigui que novament ens treguin d'aquesta superior categoria per a passar a la inferior.

* * *

El Barcelona amb el triomf de l'Espanyol damunt del Badalona i la pèrdua d'un punt a Girona va perdre totes les possibilitats d'adjudicar-se el títol en l'últim partit que ha de disputar al club de Sarrià. En canvi, el Girona en igualar-se en la puntuació amb el Granollers, va posar-se en situació de classificar-se, tota vegada que en cas d'empatar amb el Granollers, tal com aquest, queda classificat.

* * *

Cap esperança té el Badalona de classificar-se, si no és que el Granollers perdi amb el Girona i que ell guanyi al Sabadell. En aquest cas, un partit entre Badalona i Granollers hauria de decidir quin serà el club que acompanyarà el Sabadell a la Promoció.

Notes del partit Sabadell-Granollers

Equips:

Sabadell: Florenza, Morral, Blanch, Gracia, Font, Mota, Sospedra, Calvet, Diaz, Buj i Sangüesa.

Granollers: Nogués, Oro, Saló, Vila, Rovira, Cifuentes, Ferrer, Rocasolano, Sanz, Rubies i Guix.

El Granollers va marcar el seu primer i únic gol als tres minuts de començar-se el partit, per mitjà de Rocasolano.

Durant aquest primer temps, el Granollers va pressionar amb insistència, però el desencert de Guix i Rocasolano en tres magnífiques oportunitats per a marcar va fer que no es decidís el partit en aquesta part.

Als quatre minuts del segon temps Buj va lograr el primer gol per al Sabadell i tres minuts abans d'acabar-se, Diaz va entrar el segon i, per tant, el que donava la victòria als sabadellencs, sense que els granollerins fessin res per a evitar-ho.

Arbitrà Andreu amb desencert, però sense afavorir als vençuts ni als vencedors.

Assortit en robes per a abric?...

femina

Anselm Clavé, 36

Telèfon 288

Final del campionat català de la Primera Categoria

Granollers - Girona
Barcelona - Espanyol
Badalona - Sabadell

Una gran jornada, la d'avui i final del campionat català.

Mai com enguany potser no s'havia donat el cas que en la darrera jornada del campionat es trobessin quatre clubs pendents del seu resultat per a saber en definitiva si disputaran o no la Promoció.

Això fa que aquesta jornada d'avui presenti un gran interès, fent preveure uns encontres renyidíssims.

El Granollers avui ha de donar el va-i-tot per a assegurar-se un any més el lloc entre els clubs asos, del qual després considerem que serà més difícil treure'l.

El Granollers ha de guanyar i per això és d'esperar que els jugadors faran el màxim esforç per a lograr-ho, a l'ensem que els aficionats han d'ajudar moralment a la consecució d'aquest triomf, tan necessari.

Granollers ho espera i no dubtem que els aficionats catalans també hi confien com a refermament dels esplendorosos triomfs aconseguits en els camps de Les Corts i de Can Ràbia.

La visita del Girona aquesta tarda fa creure que aconseguirà per al Granollers la recaptació màxima del campionat d'enguany.

CLASSIFICACIO DEFINITIVA

	P. J.	G.	E.	P.	G. F.	G. C.	P.
Espanyol	10	7	0	3	29	23	14
Barcelona	10	5	2	3	24	16	12
Girona	10	4	2	4	18	13	9
Granollers	10	4	1	5	19	19	9
Sabadell	10	3	2	5	16	19	8
Badalona	10	3	1	6	18	32	7

Resultats de diumenge passat

- 1, Granollers - Girona, 1
5, Barcelona - Espanyol, 1
3, Badalona - Sabadell, 3

El Granollers empata amb el Girona i conserva el seu lloc al grup A de Primera Categoria

Diumenge passat va jugar-se l'última jornada del campionat català de la Primera Categoria, que, com hom preveia, va resultar una de les més interessants d'aquest torneig per l'interès que oferia, tota vegada que en ella havien de decidir-se els dos cuïstes del grup o sigui els dos clubs que han de disputar la Promoció.

Els resultats d'aquesta darrera jornada no podien pas ésser més convinents. Van sortir-ne classificats els quatre clubs que no creiem que ningú els discuteixi

els mèrits pels quals per un any més tenen la permanència assegurada a la primera categoria: Espanyol, Barcelona, Girona i Granollers són els quatre favorecuts per la sort, i, en dir això, no volem dir que s'hagin classificat per la sort. Tots ells, l'any vinent figuraran en la màxima categoria catatana perquè en realitat s'ho han merescut per la seva actuació durant aquesta competició.

Si algun dubte hi ha, o més ben dit, si alguna cosa sembla no ésser conforme, és la posició d'aquests quatre clubs en la classificació.

I en aquest cas es troba el Granollers, el club que per mitjà del seu onze representatiu ha tingut l'honor de batre en llurs propis camps, els clubs classificats en primer i segon llocs del campionat català.

Naturalment, que els punts sempre són punts i, per tant, les posicions quedaren emmarcades d'acord amb la puntuació final; però cal tenir en compte que el Granollers ha topat amb totes les dificultats per aconseguir finalment ajuntar-se en el grup dels quatre que no han de pensar ni témer la Promoció.

Enguany, l'onze granollerí s'ha assegurat la participació en el campionat ca-

talà de Primera Categoria un any més. S'ho ha merescut i no creiem que ningú li discuteixi el seu dret.

* * *

Voldríem fer un comentari global del campionat suara acabat, però aquest cronista no pot avui, i, per tant, ho deixem per a un altre número.

* * *

Jornada normal ja del diumenge passat, fins i tot la derrota del campió del grup i de Catalunya, derrota que ve a corroborar la nostra opinió, exposada en aquestes planes, o sigui que la posició de l'Espanyol no és pas tan merescuda com ens volen fer veure, naturalment, aquells que sempre donen importància als més grans.

Hi van [haver quatre classificats, i, ja ho hem dit abans, tots ells se n'han fet mereixedors, així com també el Sabadell i el Badalona han fet mèrits per quedar-se en els dos últims llocs de la Promoció.

Notes del partit Granollers-Girona

Girona: Florença, Farró, Torredelfor, Tries, Gómez, Madern, Lluch, Trujillo, Bremon, Rancel i Parera.

Granollers: Nogués, Oro, Saló, Vila, Rovira, Cifuentes, Eugeni, Garí, Sanz, Rubies i Guix.

Va marcar primerament el Granollers als vint minuts de joc i el Girona va

empatar set minuts abans d'acabar-se el partit.

Sanz, pel Granollers, i Parera, pel Girona, aquest ajudat per Cifuentes, va establir l'empat set minuts abans d'acabar-se el partit.

Arbitrà el col·legiat M. Solà en substitució del seu company Casals i la seva actuació va tenir moments de tot, bons i dolents. Més ben dit, al nostre entendre va equivocar-se en alguns fallaments, però sense ganes de perjudicar a ningú.

JOFRA

Partits amistosos

Baix Montseny-Granollers

Aquesta tarda, un equip del Granollers S. C. jugarà un partit amistós al veí poble de Baix Montseny.

L'equip que es desplaçarà estarà format per: Zamora, Saló, Ortuño, Vila, Rovira, Valls, Ferrer, Eugeni, Garí, Guix II i Solsona.

Granollers-Vilarasau

També aquesta tarda, però en el camp local, es jugarà un partit de futbol entre el reserva local i el primer equip de Vilarasau.

El reserva granollerí el formaran: Nogués, Hernández, Pujadas, Tura, Ortuño II, Viaplana, Blanch, Gelpí, Codina, Gera i Dant.

GRAFIQUES UNIFICADES: GRANOLLERS

Anuncieu a LA GRALLA

Anuncieu a LA GRALLA

POLICLINICA DEL VALLES S. A.

Sans, 28-30 : Telèf. 222

CLINICA
CONSULTORIS D'ESPECIALITATS

SECCIO de PREVISIO

Servei de dentista (extraccions i cures dentàries) en el consultori particular dels facultatius locals

PERSONAL FACULTATIU

Hores visita dijous:

Dr. R. Julià i Bonet	
Cirurgia general	Matí, de 12 a 1
Dr. J.M. Raméntol i Rifà	
Aparell digestiu	Tarda, de 5 a 7
Dr. G. Soler i Coromina	
Ulls i graduació de la vista	Matí, de 9 a 1
D. J. Mas i Collellmir	
Malalties de la infància	Matí, de 10 a 1
Dr. F. Serrallach i Julià	
Malalties genito-urinàries	Tarda, de 3 a 5
Dr. M. Garriga i Roca	
Parts i malalties de la dona	Matí, de 10 a 1
Dr. Ll. Noves i Ubach	
Gola, Nas i Orelles	Matí, de 12 a 2
Dr. F. Montaña i Guasch	
Pell, Sang i Càncer	Matí, de 8 a 10
Dr. S. Raméntol i Rifà	
Raigs X	Tarda, de 5 a 7
Dr. Ll. Rodés i Areñas	
Aparell respiratori	Matí, de 12 a 2
Dr. F. Merino i Pampin	
Laboratori	

GRANOLLERS

METGES ASSISTENTS:

Dr. R. Canal i Comas

Dr. R. Sellés i Baró

Dr. R. Morgades i Novell

Dr. J. Grau i Puig